

Pöytäkirja

Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelma 2021–2022

Aihe: Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman seurantaryhmän 4. kokous

Aika: Tiistai 5.10.2021 klo 10.00–12.00

Paikka: TEAMS-kokous

Läsnä:

Heikki	Blom	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Marika	Bäckman	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hannu	Freund	KT Kuntatyöntajat
Katri	Hirvonen	Yksityiskoulujen Liitto ry
Marita	Hokkanen	Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Emma	Holsti	Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry
Kari	Jukarainen	Aineopettajaliitto ry
Päivi	Kamppi	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus - Karvi
Inka	Kokkonen	Suomen Rehtorit ry
Teijo	Koljonen	Opetushallitus
Harri	Korhonen	Helsingin kaupunki, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Tuomo	Laakso	Opetusalan ammattijärjestö OAJ
Petri	Lehikoinen	Opetushallitus
Jukka	Lehtinen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Petri	Lempinen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Riina	Nousiainen	STTK ry
Ari	Pokka	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
Kirsi	Rasinaho	Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Pekka	Risku	Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Jussi-Pekka	Rode	Sivistystyöntajat ry
Mauri	Ronimus	Aikuislukioliitto ry
Miika	Sahamies	Akava ry
Jukka	Sormunen	Kuopion kaupunki
Jussi	Sutinen	Pro Lukio ry
Aki	Tornberg	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Matti	Tujula	Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto SAKKI ry
Jenni	Tuomainen	Suomen Lukiolaisten Liitto
Tiina	Tähkä	Ylioppilastutkintolautakunta
Ville	Ukkola	Vammaisfoorumi ry
Lauri	Vaara	Talous ja nuoret TAT ry
Marja	Vartiainen	Suomen Yrittäjät
Mikko	Vieltojärvi	Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Jan-Mikael	Wikström	Finlands Svenska Lärarförbund FSL ry
Satu	Ågren	Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Asialista

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Ylijohtaja Petri Lempinen avasi kokouksen. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3. Vantaan Vaskivuoren lukion laatutyö / Rehtori Elina Arokannas ja vararehtori Riikka Nirvi.

Vaskivuoren lukion esitys on nähtävillä yhteisellä hankkeen Tiimeri-sivustolla.

Esitystä seuranneessa keskustelussa Vaskivuoren lukion edustajia kiiteltiin pitkäjänteisestä laatutyöstä. He totesivat, että laatutyöstä on tullut osa koulun toimintakulttuuria, mistä syystä henkilöstökin on siihen pääosin hyvin sitoutunut. Todettiin, että uuden vieminen käytäntöön vaatii aina pitkäjänteisyyttä.

Keskustelussa kiinnitettiin huomiota muun muassa seuraaviin asioihin:

- laatutyössä on hyvä pitää opetussuunnitelmaperusteisuus mukana ja opiskelija keskiössä
- avoimuus oppilaitoksen toiminnassa on tärkeää (esimerkiksi johtoryhmän muistiot saatavilla)
- osallistamisella tulee olla vaikutusta eli ei osallistamista vain muodon vuoksi
- opiskelijan hyvinvointi otetaan huomioon kaikessa lukion suunnittelu- ja kehittämistyössä
- lukioden arkitodellisuus vaihtelee eri puolilla Suomea (lukioden koko ja resurssit, alueelliset erityispiirteet jne.), mikä tulee ottaa huomioon valtakunnallisessa laatutyössä
- yhden koulutuksen järjestäjän laatustrategia ei ole monistettavissa, vaikkakin sellainen voi toimia esimerkkinä
- kattotermistöstä on apua, mutta huomioitava lukioden moninaisuus
- voidaanko laatua vertailla, jos ei ole yhteisiä mittareita?
- oman toiminnan ja organisaation (itse)arvioinnilla on yhä suurempi merkitys, mutta se vaatii rakenteita ja resursointia
- laatustrategiaa ja mittareita voisi testauttaa lukioden epävirallisissa verkostoissa
- ammatillisessa koulutuksessa on myös eroja oppilaitosten välillä; miten ammatillisen koulutuksen laatustrategiassa on otettu tämä huomioon?
- laatutyön benchmarkingia voi tehdä myös muiden organisaatioiden (yritykset) kuin oppilaitosten kanssa
- opiskelijakunnasta puhuttaessa on hyvä pohtia, tarkoitetaanko tällä kaikkia opiskelijoita vai opiskelijakunnan hallitusta – on tärkeää osallistaa kaikki opiskelijat

4. Kommenttipuheenvuoro aikuislukioden näkökulmasta / Aikuislukoliitto ry:n puheenjohtaja Mauri Ronimus

Mauri Ronimuksen esitys on nähtävillä yhteisellä hankkeen Tiimeri-sivustolla.

Seuranneessa keskustelussa todettiin, että aikuislukioilla on tärkeä tehtävä yhteiskunnallisena toimijana ottaen huomioon lukiokoulutuksen saavutettavuus, monimuotoinen opiskelija-aines ja syrjäytymisen ehkäisy. Joustavien opetusjärjestelyiden ansiosta myös kahden tutkinnon suorittajien opintoja on mahdollistettu yhteistyössä aikuislukioiden kanssa jo pitkään.

5. Yleiskeskustelu esitelmien pohjalta laatutyön eri toimijoista ja sen merkityksestä hallinnon ja koulun käytännön näkökulmista ja pohdinta tulevasta työskentelystä laatustrategian laatimiseksi)

Puheenjohtaja totesi, että edeltävissä keskusteluissa on tullut esiin tärkeitä näkökulmia. Tavoitteena on lukiokoulutus, joka on avoinna erilaisille ja erilaisista taustoista tuleville opiskelijoille omien tavoitteidensa saavuttamiseksi. On tärkeää ottaa huomioon lukioiden erityispiirteet, mutta siitä huolimatta tulisi löytää yhteiset kriteerit lukiokoulutukselle vastaavalla tavalla kuin ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakoulusektorilla on tehty.

Seuraavat näkökulmat nousivat keskustelussa esiin:

- kuvataan lukioiden toimintaympäristö ja erityisesti, millaisia muutoksia siihen on tulevaisuudessa odotettavissa (vrt. ammatillisen koulutuksen laatustrategia)
- tarvitaan sitova laatukriteeristö, jotta laatua voidaan arvioida
- taustalla oltava lainsäädäntö (lukiokoulutuksen tavoitteet)
- millaista sitovuutta kriteereihin voidaan sisällyttää?
- on vaara, että luodaan kriteeristö, jolla arvioidaan vain nykyistä toimintaa eikä sitä, mitä lukiokoulutuksen tulisi olla tulevaisuudessa
- miltä toivoisitte opiskelun, opetuksen ja oppimisympäristön näyttävän koulussanne tulevaisuudessa (esim. 10 vuoden päästä)?
- tarvitaan kansallinen yleiskehys, mutta toisaalta oma sisäinen laadunvarmistus, jotta voidaan arvioida juuri oman lukion toimintaa
- miten opettajat ja opiskelijat käytännössä osallistetaan ja motivoidaan laatutyöhön?
- laatutyön punainen lanka perusopetuksesta lukiokoulutukseen (Oikeus oppia -ohjelma)
- miten mitataan ja arvioidaan koulun pehmeitä arvoja, nuorten kasvua ja kehitystä?

6. Valtionavustus laatutyön käynnistämiseksi lukioissa – alustavia tietoja

Valtion talousarviossa on varattu 5 miljoonaa euroa vuodelle 2021 käytettäväksi lukiokoulutuksen laatutyöhön. Kohteina voisivat olla opinto-ohjauksen ja lukiodiplomien kehittäminen. Avustushaku julkaistaan Opetushallituksen sivuilla syksyn aikana.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 9.11.2021 kello 10.00–13.00

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12.47